

Boris Petrović

12.06.2026. 14:54

Погледано: 1,608 пута

Sa maslačkom kroz nastavni dan

Kroz aktivnost „Sa maslačkom kroz nastavni dan“ predstavljam zelenu pedagogiju u praksi, gdje priroda postaje učionica, nastavno sredstvo i učitelj. Učenici kroz iskustvo, istraživanje i stvaranje povezuju znanja sa stvarnim životom.

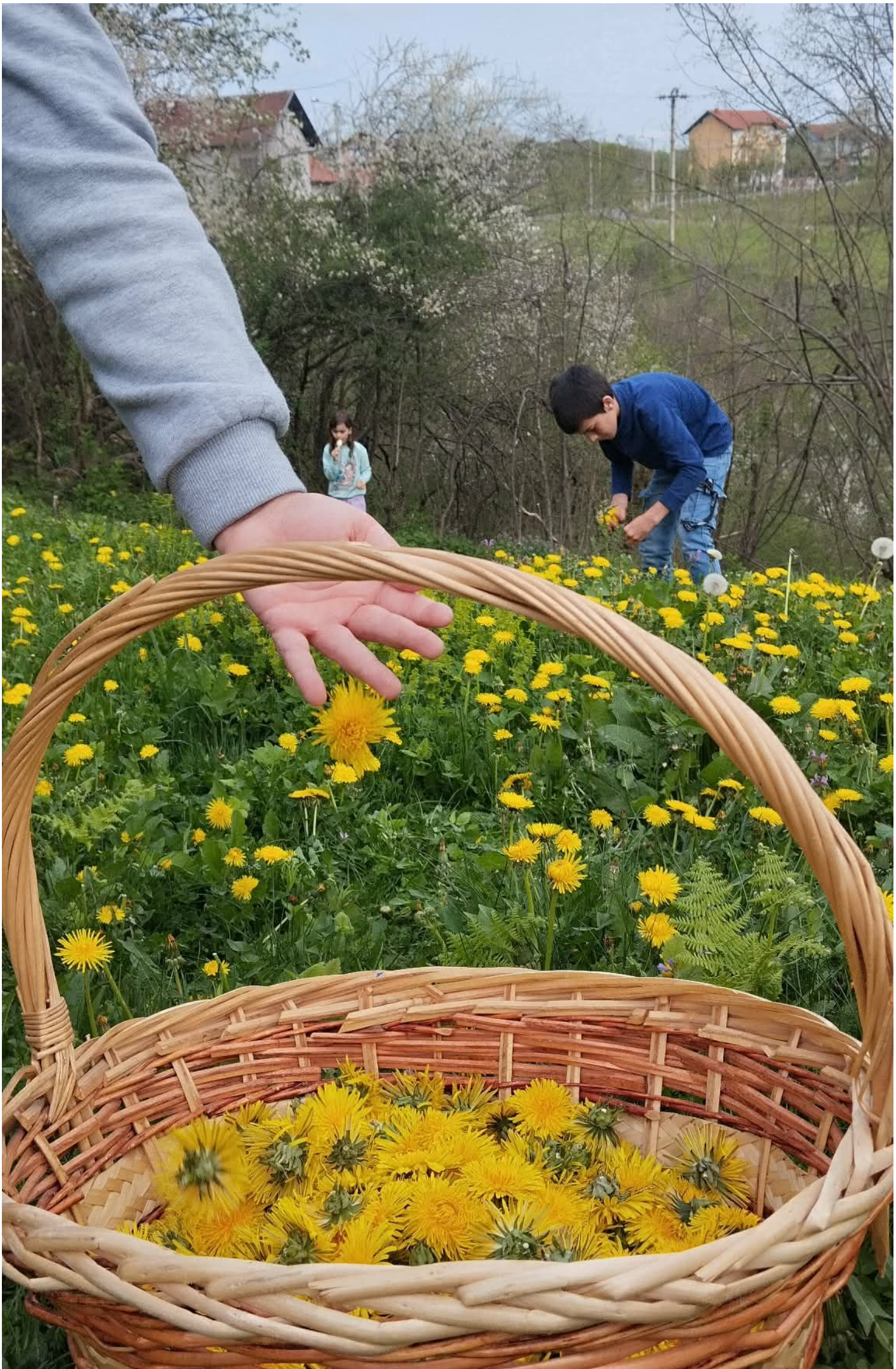

Tags

Igra i rad | Истраживање | ekologija | kombinovana nastava | maslačak

Организацијски облик наставе

2. разред - Разредна настава

Врста наставног процеса

Основна врста наставе - Редовна настава

Сарадња школе са родитељима и заједницом те развој школског колектива

Активности са ученицима

Активности са партнерима из заједнице

Активности у заједници

Трајање

4 školska časa

Области

Кроскурикуларне и међупредметне теме

Умјетничко подручје

Друштвено-хуманистичко подручје

Подручје природних наука

Математичко подручје

Предмет

Moja okolina, Matematika, Maternji jezik, Likovna kultura

Кључне компетенције

Учити како учити

Грађанска компетенција

Компетенција културолошке свијести и истраживања

Циљеви и исходи учења и поучавања
Aктивност је реализована у комбинованом одјељењу другог и трећег разреда, гдје се исходи учења природно преплићу и надограђују из разреда у разред. Кроз заједнички рад ученици развијају способност повезивања садржаја из различитих наставних предмета, уче једни од других и стичу цјеловитије разумијевање свијета који их окружује.

Моја околина

- Истражују биљке карактеристичне за мјесто и околину кроз непосредно посматрање и боравак у природи.
- Препознају, именују и описују дијелове биљке на примјеру маслачка.
- Уочавају промјене кроз животни циклус биљке и повезују их са природним процесима у окруженју.
- Разумију значај биљака за човјека, животиње и очување природне равнотеже.
- Уочавају повезаност човјека и природе те развијају одговоран однос према природним ресурсима.

Математика

- Броје, групишу и упоређују елементе из непосредног окружења.
- Разликују парне и непарне бројеве кроз практичне активности и рад са конкретним материјалом.
- Процјењују количине и провјеравају резултате бројањем.
- Примјењују математичка знања у свакодневним животним ситуацијама.

Српски језик

- Читају и разумију књижевне текстове повезане са садржајима из природе.
- Уочавају пјесничке слике и мотиве који описују природне појаве.
- Повезују садржај прочитаних текстова са властитим искуством и непосредним окружењем.
- Усмено изражавају запажања, утиске и закључке настале током истраживања.
- Правилно пишу и облику пису писана слова ћирилице.
- Користе богатији рјечник приликом описивања биљака и природних појава.

Ликовна култура

- Posmatraju oblike, boje i detalje u prirodi i koriste ih kao podsticaj za likovno stvaranje.
- Primjenjuju različite likovne tehnike i materijale u izradi rada.
- Predstavljaju motive iz prirode kroz individualni i grupni likovni izraz.
- Kombinuju prirodne i likovne materijale u procesu stvaranja.
- Razvijaju kreativnost, maštu i estetski doživljaj prirode.

Međupredmetni ishodi

- Sarađuju sa učenicima različitog uzrasta tokom zajedničkih aktivnosti.
- Razmjenjuju ideje, iskustva i zapažanja u procesu učenja.
- Preuzimaju odgovornost za dodijeljene zadatke i doprinos zajedničkom radu.
- Primjenjuju stečena znanja u praktičnim situacijama.
- Samostalno donose zaključke na osnovu posmatranja, istraživanja i iskustvenog učenja.
- Razvijaju istraživački duh, radoznalost i pozitivan odnos prema učenju u prirodnom okruženju.

Детаљан опис реализације

Aktivnost se realizuje u kombinovanom odjeljenju drugog i trećeg razreda tokom proljetnog perioda. Nastavni dan započinje izlaskom iz učionice i odlaskom na obližnju livadu u neposrednoj blizini škole. Učenici borave u prirodnom okruženju i posmatraju biljke koje ih okružuju. Imenuju ih, opisuju njihove karakteristike i razgovaraju o biljkama koje najčešće susreću u svom mjestu. Posebnu pažnju posvećuju maslačku. Posmatraju njegov cvijet, listove, stabljiku i sjeme, uočavaju različite faze razvoja biljke i razgovaraju o promjenama koje se dešavaju tokom njenog životnog ciklusa. Uočavaju dijelove biljke i njihovu ulogu, povezuju nova saznanja sa prethodnim iskustvima i samostalno donose zaključke o značaju biljaka za čovjeka i prirodu. Učitelj usmjerava razgovor pitanjima i podstiče učenike da posmatraju, istražuju obrazlažu svoja zapažanja.

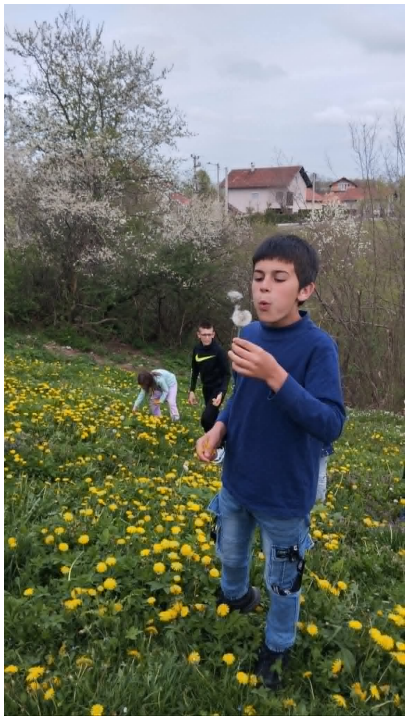

Boravak na livadi koristi se i za realizaciju matematičkih sadržaja. Učenici sakupljaju maslačke, grupišu ih i broje. Formiraju kolone od cvjetova, upoređuju količine i kroz praktičan rad ponavljaju parne i neparne brojeve. Određuju koja grupa ima više ili manje cvjetova, procjenjuju količine i provjeravaju svoja rješenja brojanjem. Stariji učenici pomažu mlađima prilikom brojanja i provjere odgovora, dok se kroz zajednički rad razvija saradnja među učenicima različitog uzrasta. Nakon istraživanja i matematičkih aktivnosti učenici beru potreban broj cvjetova maslačka i vraćaju se u učionicu. Prikupljene cvjetove pregledaju, broje i sortiraju.

Učitelj upoznaje učenike sa lokalnim receptom za pripremu meda od maslačka koji se godinama koristi u domaćinstvima našeg kraja. Razgovaraju o načinima na koje su naši preci koristili samoniklo bilje i prirodne resurse iz neposrednog okruženja. Učenici čitaju recept, pripremaju sastojke i učestvuju u svim fazama rada. Dodaju vodu, šećer i ostale sastojke, miješaju sadržaj i prate promjene koje nastaju tokom pripreme. Posmatraju promjene boje, mirisa i teksture smjese, razgovaraju o njenoj namjeni i aktivno učestvuju u svim poslovima koje proces zahtijeva.

Dok se smjesa hladi, učenici zajedno sa učiteljem ponovo izlaze na livadu. Iz učionice iznose stolove i stolice i organizuju učionicu na otvorenom. U takvom okruženju realizuju se sadržaji srpskog jezika. Učenici trećeg razreda obrađuju pjesmu „Vetar sejač“ Mire Alečković. Čitaju pjesmu, razgovaraju o pjesničkim slikama i povezuju sadržaj pjesme sa onim što su neposredno prije toga posmatrali u prirodi. Posebnu pažnju posvećuju ulozi vjetra u širenju sjemena i obnavljanju biljnog svijeta. Učenici drugog razreda čitaju i prepisuju pjesmu „Maslačak“ Milovana Danojlića. Vježbaju pravilno oblikovanje pisanih slova ćirilice, pravilno čitanje i razumijevanje pročitanog teksta. Tokom rada opisuju biljku, navode njene karakteristike i povezuju književni

sadržaj sa neposrednim iskustvom stečenim na livadi. Nakon rada na tekstovima učenici istražuju zanimljivosti o maslačku i pripremaju kratke zapise koje kasnije predstavljaju i postavljaju u učionici.

Aktivnosti se nastavljaju realizacijom sadržaja iz likovne kulture. Učenici koriste prethodno prikupljena zapažanja o maslačku i prenose njegova obilježja u likovni rad. Koriste rolne papirnih ubrusa oblikovane u formu cvijeta, tempere, kolaž papir i prirodne materijale. Otiskivanjem šablona oblikuju cvjetove maslačka, a zatim ih dopunjavaju kistovima i različitim nijansama boja. Stabljike izrađuju od kolaž papira, dok listove dobijaju pomoću otisaka pravih listova maslačka umočenih u boju. Tokom rada uspoređuju nijanse žute, zelene i bijele boje koje uočavaju u prirodi i nastoje ih prenijeti na papir. Učenici drugog i trećeg razreda zajednički učestvuju u izradi rada, dogovaraju se o raspodjeli zadataka i međusobno sarađuju. Aktivnost prati instrumentalna muzika inspirisana proljećem, uključujući kompoziciju „Proljeće“ Antonija Vivaldija.

Po završetku likovnih aktivnosti učenici se vraćaju pripremljenom medu od maslačka. Posmatraju njegov konačan izgled, sipaju ga u teglice i izrađuju etikete za svoj proizvod. Ukrašavaju poklopce različitim materijalima i tehnikama, dajući svakoj teglici prepoznatljiv izgled. Svaki učenik učestvuje u završnom oblikovanju proizvoda. Dio teglica nose svojim porodicama kako bi podijelili rezultat zajedničkog rada, dok dio poklanjaju prijateljima škole i članovima lokalne zajednice.

Kroz sve aktivnosti učenici posmatraju, istražuju, broje, čitaju, pišu, razgovaraju, stvaraju i primjenjuju stečena znanja u praktičnim situacijama. Prirodno okruženje postaje prostor za učenje, istraživanje i stvaranje, dok se sadržaji iz predmeta Moja okolina, Matematika, Srpski jezik i Likovna kultura povezuju kroz zajedničku temu maslačka.

Потребни ресурси

- livada i prirodno okruženje škole;
- književni tekstovi „Maslačak“ i „Vetar sejač“;
- cvjetovi i listovi maslačka;
- voda, šećer i limun;
- posuda za kuvanje, pribor za miješanje i teglice;
- sveske i pribor za pisanje;
- hamer papir;
- rolne papirnih ubrusa;
- tempere;
- kistovi;
- kolaž papir;
- računar i audio-zapis instrumentalne muzike.

Praćenje i procjenjivanje

Praćenje učenika vrši se kontinuirano tokom svih aktivnosti kroz posmatranje rada, angažovanosti, saradnje i učešća u razgovoru. Prati se sposobnost posmatranja i istraživanja prirode, primjena znanja iz različitih nastavnih predmeta, samostalnost u radu i odgovoran odnos prema zadacima. Posebna pažnja posvećuje se saradnji učenika u kombinovanom odjeljenju, međusobnom pomaganju i aktivnom učešću u zajedničkim aktivnostima. Kao pokazatelji ostvarenosti ishoda koriste se učenički odgovori, praktičan rad, likovni radovi, istraživački zadaci i završni proizvodi nastali tokom aktivnosti.

Идеје за домаће задатке (наставак активности) и укључивање родитеља

Za domaći zadatak učenici, uz podršku roditelja, bake ili djeda, obilaze svoje dvorište, voćnjak, livadu ili šumski predio u neposrednoj blizini kuće. Zadatak je da pronađu jednu zanimljivu biljku, fotografišu je ili nacrtaju i saznaju nešto više o njoj kroz razgovor sa starijim članovima porodice. Potrebno je da zapišu naziv biljke, mjesto na kojem raste, njenu namjenu i jednu zanimljivost koju su saznali tokom razgovora. Na narednom času učenici predstavljaju svoja zapažanja, razmjenjuju iskustva i zajednički formiraju malu zbirku biljaka karakterističnih za kraj u kojem žive.

Савјети за друге наставнике/це код реализације ове лекције/теме

Aktivnost nije vezana isključivo za maslačak i može se realizovati koristeći bilo koji prirodni resurs koji je dostupan u okruženju škole. To mogu biti livadske biljke, voćke, šumski plodovi, potoci, stijene, drveće ili drugi prirodni sadržaji karakteristični za mjesto u kojem učenici žive. Važno je poći od onoga što učenici svakodnevno viđaju i doživljavaju, a što često ostaje neiskorišteno u nastavnom procesu. Priroda pruža brojne mogućnosti za povezivanje nastavnih sadržaja, istraživanje, razgovor, stvaralaštvo i praktičan rad. Nastavnicima preporučujem da se oslanjaju na resurse iz neposrednog okruženja, da učenicima daju priliku da posmatraju, istražuju i otkrivaju, te da sadržaje različitih nastavnih predmeta povezuju kroz zajedničku temu. Upravo takve aktivnosti učenicima omogućavaju da uče kroz iskustvo, a stečena znanja povezuju sa stvarnim životom.

Методе и технике

Metoda razgovora

Učenje zasnovano na igri

Metoda demonstracije

Ekološko vaspitanje i obrazovanje

Collections

Припрема за час - Основна школа

Образовне стратегије

Зелена педагогија

Step by Step preporučuje

Просечна оцена

5